

Nr 472.

Av herr **Hægglom m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 17 juni 1948 (nr 329) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet.

Kungl. Maj:ts proposition nr 97 angående fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1955 av lagen den 17 juni 1948 (nr 329) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet är framlagd i avbidan på att 1951 års jordbruksrationaliseringsutredning skall hinna slutföra sitt arbete. Med anledning av att ifrågavarande utredning enligt direktiven skall utreda frågan, huruvida jordförvärvslagen bör förlänas fortsatt giltighet och om den i så fall behöver omarbetas, anses förlängningen böra bli provisorisk.

Även om enligt vår mening starka skäl föreligger för att jordförvärvslagen redan nu bör upphävas, är vi beredda att i väntan på utredningens resultat godtaga en provisorisk förlängning av lagen till och med 30 juni 1955. Vi vill dock framhålla, att vi i princip fortfarande är motståndare till lagens bibehållande.

Vad som enligt vår mening är särskilt ägnat att inge betänkligheter mot den föreslagna förlängningen är, att lagens nuvarande utformning skapar hinder och svårigheter för jordbrukares tillköp av jord till tidigare innehav. Driftiga och framgångsrika företagare inom hantverk, industri och handel får alltjämt utvidga sin verksamhet. Innehavaren av ett familjejordbruk hindras däremot genom jordförvärvslagen från att begagna för utvidgning gynnsamma tillfällen att inköpa näraliggande jord, tillfällen som icke yppar sig så ofta och vilka, om de icke utnyttjas då de föreligger, kanske aldrig återkommer. På så sätt lägger jordförvärvslagen starka regleringshinder i vägen för den fria rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område, vilken förut åstadkommit så betydande resultat.

Frihet för den enskilde jordbrukaren kommer säkerligen icke att lägga hinder i vägen för den statliga rationaliseringsverksamheten. Däremot kommer den med all sannolikhet att medföra en för hela jordbruksnäringen naturlig och rationell utveckling. Med hänsyn till att den fria och frivilliga rationalisering, som jordbrukarna själva kunnat bedriva genom sammanköp av egendomar, hindras av bestämmelsen i 6 § — att jordbrukare för att utan lantbruksnämnds tillstånd få köpa jordbruksegendomar måste fylla villkoret att icke vara ägare av annan fastighet med jordbruk — är det enligt vår mening nödvändigt att berörda hinder undanröjes.

Med stöd av vad som anförts hemställes,

att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring i lagen den 17 juni 1948 (nr 329) om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet, att den ej skall äga tillämpning för jordbrukare som redan äger jordbruksfastighet, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 25 mars 1953.

Einar Hæggbloom.

Jöns Nilsson.

Nils G. Fröding.

Sven Svensson,
Krokstorp.

Karin Wetterström.

Henrik Munktell.

Gust. Nilsson,
Göingegården.

Rolf Eliasson.

Carl Östlund.